

„Nowa Reforma” wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

Table with subscription rates: Prenumerata Wynosi: w Krakowie, w Austro-Węgrzech, w jednorazową przesyłką pocztą, w dwurazową, w Państwie Niemieckim, w innych państwach.

Pranumerat i ogłoszenia (inseraty) wpraszają się nadsyłać wyprost do Administracji „Nowej Reformy” w Krakowie. Nr. rach. poczt. EASY OZCZED. 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 40. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572. — Reklamistów nadsyłających Redakcji nie swraca. We Lwowie sprzedaje numerów po 6 halery; w Biurze dzienników A. Olszewskiego al. Kilińskiego 2 i w Biurze Płohna, al. Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA NUMER PORANNY

Wszystkie przyjmują:

Zamiejscowa: Administracja „Nowej Reformy” i wszystkie urzędy pocztowe; w Warszawie: Administracja „Nowej Reformy” — Ofiarska trafik w Rybku. — Agencja J. Hoesana i A. Salomonowej, ul. Hawlewska 6. — Biuro dzienników M. Hopyca, ul. Wiślna.

Zamiejscowa: Prenumerat i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 1. — S. Sokolowski, Pałac Hausmana 9. — W Przemyslu: M. Krug, — W Jarosławiu: A. Araster. — W Tarnowie: M. Rookach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmid (sprzedaż pojedynczych numerów), i Wolzelle 6. — M. Dukas Nachl. — E. Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu a. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — E. Mossa (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wiedeń). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Loreto, directeur, Rue Beaumart 14. Ogłoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy” za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (połt) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 16 h. — Nadawane po 60 h. od wiersza za każdy raz. Głosy publiczne po 3 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal. Zaliczki do „Nowej Reformy” (prospekty, cyrkularse, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Zatarg bułgarsko-rumuński groźny dla pokoju Europy.

(Telegr. „Nowej Reformy”). Wiedeń, 9 stycznia. Najważniejszym momentem, który jest w tej chwili najniebezpieczniejszym dla pokoju, jest naprężona sytuacja między Bułgarią a Rumunią. Bułgarzy chcieliby przewlec decyzję aż do zawarcia pokoju, aby ewentualnie mógł rozprządać całą armię przeciw Rumunii. Rumunia zaś z tego samego powodu wywiera nacisk, aby rokowania z Bułgarią zostały ukończone przed zawarciem pokoju z Turcją.

W rokowaniach bułgarsko-rumuńskich nastąpił zastój, który wywołuje poważne obawy. „W. All. Ztg.” potwierdza, że ostatnie konferencje, jakie się odbyły między dr. Danewem a ministrem Jonescu, nie miały pożądanego rezultatu i że nie przyszło do żadnego zbliżenia między Bułgarią a Rumunią. Z tego powodu panuje w Bukareszcie wielka nerwowość, która objawia się w prasie półurzędowej, domagającej się wywarcia jak największej presji na Bułgarię i przedstawicieli ewentualnie ostatecznych kroków. Sprawę zatargu między Bułgarią a Rumunią, wywołanych z Saloniki przez austriackie i francuskie urzędy pocztowe w Salonice, uważają w Wiedniu i Paryżu za naruszenie prawa międzynarodowego. Oba państwa zdecydowane są przedsięwziąć w tej sprawie potrzebne kroki jeżeli nadejdą autentyczne urzędowe sprawozdania.

Pokojowo nie da się zatłwić. Londyn, 9 stycznia. Rokowania Danewa z rumuńskim ministrem Jonescu nie doprowadziły dotąd do żadnego rezultatu. Bułgaria opiera się żądaniom Rumunii. Sądzą, że zatarg bułgarsko-rumuński na drodze pokojowej zatłwić się nie da.

Widmo nowej wojny.

(Telegr. „Nowej Reformy”). Berlin, 9 stycznia. „Loc. Anzeiger” donosi z Paryża: Nadeszły tu informacje, że Danew chciał już w poniedziałek zerwać rokowania pokojowe i rozpocząć na nowo operacje wojenne, natrafił jednak na opór ze strony innych państw bałkańskich. W szczególności Serbia i Grecja nie mają ochoty do dalszej wojny, która nie może im przynieść żadnych więcej korzyści.

Belgrad, 9 stycznia. Dzienniki zapewniają, że poczyniono już wszelkie przygotowania do nowej wojny bałkańskiej. Dwie dywizje znajdują się już w drodze do Gallipoli, aby zaatakować tam Turków z chwilą rozbięcia rokowań pokojowych. Państwa związkowe zdecydowane są przenieść operacje z linii Czataldży na półwysep Gallipoli, gdzie teren jest o wiele dla nich korzystniejszy.

Prąd wojenny w Turcji.

Londyn, 9 stycznia. „Times” donosi, że partya wojenna w Konstantynopolu prawdopodobnie zwycięży. Słychać, że Enver bej ma otrzymać naczelna komendę nad armią Czataldży. „Temps” donosi z Konstantynopola: Panuje tu wielkie rozgoryczenie z powodu stanowiska mocarstw, które wprost obraża Turcję. Podnoszą, że w chwili niebezpieczeństwa i klęsk, wszyscy „przyjaciele” Turcy opuścili.

Nowe instrukcje dla delegatów.

Konstantynopol. Dzienniki donoszą, że Porta wysłała swoim pełnomocnikom do Londynu nowe instrukcje.

Interwencja mocarstw.

Wiedeń, 9 stycznia. Między mocarstwami odbywają się obecnie rokowania w sprawie interwencji w Konstantynopolu na rzecz pokoju. Wszystkie mocarstwa czynią już przygotowania do tej interwencji, która jeszcze w bieżącym tygodniu, najpóźniej w piątek lub w sobotę przyjdzie do skutku. Wiadomości, że mocarstwa są zdecydowane ewentualnie zapomocą demonstracją flotową przeciw Turcji do ustępstw, a szczególnie do zerwania się Adrianopola, dotąd nie zostały potwierdzone, jednak ze względu na podobne precedensy nie są nieprawdopodobne. Największe prawdopodobieństwo ma obecnie propozycja, aby Turcja zrzekła się Adrianopola za gwarancją eksterytorjalności dla meczetów i świętości tureckich w tem mieście. W zamian za to mocarstwa chcą zostawić Turcy część wysp Egejskich i przyrzec jej poparcie

finansowe. Natomiast mocarstwa nie chcą dać Turcy żadnych gwarancji co do nie naruszalności Konstantynopola i posiadłości azjatyckich.

Demonstracja flotowa w Konstantynopolu.

Paryż. „Echo de Paris” donosi, że demonstracja flotowa, podobna jak demonstracja, przedsięwzięta w roku 1897 przeciw Turcji, celem zmuszenia jej do zawarcia pokoju z Grecją, byłaby obecnie możliwa, gdyby mocarstwa były między sobą zgodne. Dotąd jednak tej zgody nie ma. — Poincare czyni wysiłki, aby zbliżyć mocarstwa do siebie.

Londyn, 9 stycznia. „Pall-Mall-Gazette” donosi, że pierwsza oznaka bliskiej interwencji mocarstw w Konstantynopolu jest ponowne zjawienie się austriackich okrętów wojennych w Bosforze. Mocarstwa żądają od Turcy odstąpienia Adrianopola.

Trójprzymierze a wyspy Egejskie.

Paryż, 9 stycznia. „Echo de Paris” donosi: Co się tyczy wysp egejskich, mocarstwa trójprzymierza są za to, aby wyspy Chios, Mitilene i cztery inne wyspy, położone najbliżej Dardanelów, pozostały przy Turcy. Rzym, 9 stycznia. Dzienniki donoszą, że w rzymskich kołach dyplomatycznych zapewniają, iż mocarstwa trójprzymierza obstarą przy tem, aby także dalej od Dardanelów położone wyspy, jak Chios, Mitylene, Kos i Rodos, pozostały pod zwierzchnością Turcy przy przyznaniu ludności ich pewnych gwarancji.

O kolej bagdadzką.

Berlin. „B. rliner Tageblatt” donosi, że z powodu wojny bałkańskiej budowa kolei bagdadzkiej jest zagrożona i po części została już teraz zastanowiona. Dziennik wzywa rząd, aby poczynił energiczne kroki celem zabezpieczenia budowy tej kolei i zażądał odpowiednich gwarancji od Turcy.

Ważne narady w Czataldży.

Konstantynopol. Ministrowie wojny i spraw zagranicznych powrócili we wtorek z głównej kwatery i zaraz zostali przyjęci na posłuchaniu u sułtana, poczem konferowali z wielkim wizerem. Słychać, że obaj mieli w Czataldży konferować z jednym generałem bułgarskim. Szczegóły nie są znane. Frankfurt. „Frankl. Ztg.” donosi z Konstantynopola: Turcy ministrowie spraw zagranicznych i wojny spotkali się wczoraj w Czataldży z gen. Sawowem i odbyli z nim dwugodzinną konferencję. Wyuszczyli oni Sawowowi motywy, dla których muszą obstarwać przy utrzymaniu Adrianopola w swych rękach. Sawow natychmiast wysłał do Sofii sprawozdanie o tej konferencji.

Przed kapitulacją Adrianopola.

Berlin, 9 stycznia. „Local Anzeiger” donosi z Konstantynopola: Narady szefa sztabu generalnego bułgarskiego Sawowa z tureckim ministrem wojny nad Czataldżą stoją w związku ze sprawą Adrianopola, gdzie — jak nawet Turcy przyznają — brak żywności, tak, że liczą się z możliwością kapitulacji. Turcy jednak nie chcą się zrzec Adrianopola nawet na wypadek jego kapitulacji. — Możliwym jest tylko, że Turcy zgodzą się na zniesienie fortyfikacji tego miasta.

Nowe zbrojenia w Niemczech.

Berlin, 9 stycznia. „Local Anzeiger” donosi z Konstantynopola: Turcy ministrowie spraw zagranicznych i wojny spotkali się wczoraj w Czataldży z gen. Sawowem i odbyli z nim dwugodzinną konferencję. Wyuszczyli oni Sawowowi motywy, dla których muszą obstarwać przy utrzymaniu Adrianopola w swych rękach. Sawow natychmiast wysłał do Sofii sprawozdanie o tej konferencji.

Przed kapitulacją Adrianopola.

Berlin, 9 stycznia. „Local Anzeiger” donosi z Konstantynopola: Turcy ministrowie spraw zagranicznych i wojny spotkali się wczoraj w Czataldży z gen. Sawowem i odbyli z nim dwugodzinną konferencję. Wyuszczyli oni Sawowowi motywy, dla których muszą obstarwać przy utrzymaniu Adrianopola w swych rękach. Sawow natychmiast wysłał do Sofii sprawozdanie o tej konferencji.

Przed kapitulacją Adrianopola.

Berlin, 9 stycznia. „Local Anzeiger” donosi z Konstantynopola: Turcy ministrowie spraw zagranicznych i wojny spotkali się wczoraj w Czataldży z gen. Sawowem i odbyli z nim dwugodzinną konferencję. Wyuszczyli oni Sawowowi motywy, dla których muszą obstarwać przy utrzymaniu Adrianopola w swych rękach. Sawow natychmiast wysłał do Sofii sprawozdanie o tej konferencji.

Przed kapitulacją Adrianopola.

Berlin, 9 stycznia. „Local Anzeiger” donosi z Konstantynopola: Turcy ministrowie spraw zagranicznych i wojny spotkali się wczoraj w Czataldży z gen. Sawowem i odbyli z nim dwugodzinną konferencję. Wyuszczyli oni Sawowowi motywy, dla których muszą obstarwać przy utrzymaniu Adrianopola w swych rękach. Sawow natychmiast wysłał do Sofii sprawozdanie o tej konferencji.

Okrucieństwa Greków i Bułgarów w Salonice.

Kolonia. „Koeln. Ztg.” ogłasza korespondencję z Saloniki, datowaną z 28 grudnia, która opisuje straszne okrucieństwa, popełniane przez Greków, Serbów i Bułgarów w Macedonii. Po wkroczeniu wojsk serbskich do Dojran, rozpoczęły się natchemiat rabunki, w których brały udział także cztery bułgarskie. Kto nie chciał dobrowolnie oddać pieniędzy, przypłacił to śmiercią. W nocy wlamywano się do prywatnych mieszkań oficerów tureckich, gwałcono kobiety. Wiele osób zabito. Najwybitniejsi mahometanie zostali wymordowani. Wiele okolicznych miejscowości spalono. W sandżaku Seres wymordowano 20 000 mahometan. W miejscowości Urgant Szilar 90 mahometan związano i wyrzucano. Wszystkie konsulaty w Salonice zostały zawiadomione o tych zjściach.

Serbowie cofają się z nad Adryi.

Londyn, 9 stycznia. Jak się dowiaduje Biuro Reutersa, mocarstwa otrzymały meldki wczoraj urzędowe zawiadomienie, że Serbia, dla okazania swojej dobrej woli dla sprawy pokoju, poniesie ofiarę i postanowiła zaraz po zawarciu pokoju wycofać wojska swe z wybrzeży Adryatyki. Serbia spodziewa się, że Europa stwierdzi to umiarkowanie Serbi i nie będzie żądała innych ofiar, leżących poza możliwością Serbi.

Dla Austrii wszystko mało.

Wiedeń, 9 stycznia. W Londynie rozeszła się wczoraj wiadomość, że Serbowie oficjalnie oświadczyli gotowość opuszczenia Durazza, jednak dopiero po zawarciu pokoju. W Wiedniu jednak oświadcza, że ustępstwo to jest niedostateczne i że Serbowie będą musieli opuścić także Prizrent, Ipek i Diakowę jak posiadłości albańskie, czemu jednak Serbowie dotąd stanowczo się sprzeciwiają, co stanowi ogromną trudność w rokowaniach ambasadorów w sprawie ustalenia granic Albanii.

100 milionów na łepienie Polaków.

Berlin, 9 stycznia. W projekcie budżetu Prus na rok 1913, który wczoraj rozdało posłom w Sejmie pruskim, znajdują się znacznie większe pozycje na cele antypolskie, niż w roku ubiegłym. Na fundusz gadzinowy przeznaczono w tym roku półtora miliona marek więcej, na urzędników komisji kolonizacyjnej 300 000 marek więcej, podwyższono bardzo znacznie i wstawiono nowe pozycje na rzecz instytucji, udzielających pożyczek niemieckim właścicielom gruntów i domów w Poznaniu i Prusach zachodnich. — Ogółem suma, przeznaczona w budżecie na cele antypolskie, wynosi 101 milionów marek.

Sejmowe Koło polskie obradowało wczoraj.

Berlin, 9 stycznia. Sejmowe Koło polskie obradowało wczoraj nad stanowiskiem, jakie mają zająć Polacy wobec budżetu pruskiego. Uchwaliło, w myśl ogólnego przekonania ludności, głosować przeciw budżetowi. W dyskusji budżetowej imieniem Koła zabrał głos posełowie Seyda i Korfanty.

Nowe zbrojenia w Niemczech.

Berlin. Utrzymująca stosunki z kołami wojskowymi „Post”, donosi, że jeszcze w styczniu przedłożone zostaną parlamentowi, który wczoraj zaczął obradować, nowe projekta w sprawie uzupełnienia braków w armii niemieckiej.

Pojedynek hr. Tiszy.

Budapeszt. Między hr. Tiszą a hr. Al. Szechenyi'm odbył się wczoraj wieczorem pojedynek na szable. — Zaraz przy pierwszym starciu Szechenyi odniósł ranę w czoło; hr. Tisza wyszedł bez szwanka. Pojedynek zakończono. Przeciwnicy rozeszli się bez pojednania się.

Reforma wyborcza na Węgrzech.

Budapeszt. Opozycja przeciw reformie wyborczej przybiera coraz większe rozmiary. Znaczna część posłów opozycyjnych jest za zaniechaniem obstrukcji i polityki abstynencji, a za udziałem w najbliższych nadarach Sejmu. W dniu otwarcia Sejmu 20 b. m. odbędzie się jednolity strajk generalny.

Mrozy w Kalifornii.

Los Angeles. Z powodu wielkiego zima

zbiory cytryny w Kalifornii zniszczone.

Zaledwie 1/6 będzie uratowana. Również zniszczony jest zbiór pomarańczy. Szkodę obliczają na 20 milionów dolarów, z tego tracą koleje wskutek zmniejszonej liczby frachtów 8 milionów.

Telegramy z dnia 9 stycznia.

Praga. Poseł do Rady państwa Wilhelm Oerney, który zastępował w Radzie państwa 35-ty czeski okręg, zmarł nagle.

Budapezt. Minister rolnictwa Sereni podał się operacji ślepej kieszki. Obawa komplikacji już minęła.

Wiedeń. Wspólny minister skarbu Biliński był wczoraj na jednogodzinnem posłuchaniu u cesarza.

Wiedeń. Hr. Stuerghk jest jeszcze niezdrów, mimoto pełni swoje agendy.

Wiedeń. „N. Fr. Presse” donosi, że wizyta włoskiego ministra spraw zagranicznych Sa Giuliano w Wiedniu, która miała nastąpić w styczniu, została odroczone do wiosny.

Czerniowce. Dyrektor ruskiej kasy Raiffaisena „Selanska Kasa” dr Leon Kohut i kupiec Mojżesz Eisenkraft zostali wczoraj aresztowani. Aresztowania te stoją w związku z aferą ruskich kas Raiffaisena w Czerniowcach.

Kijów. Na Wolyń przybyło wielu wysłanników rumuńskich i bułgarskich dla zakupu koni w celach wojskowych.

Belgrad. Oprócz Miliukowa bawi tu wielu innych posłów do Damy, między tymi hr. Bobriński.

Warszawa. Zarząd kolei warszawsko-wiedeńskiej wydzierżawił wszystkie kioski na dworcach kolejowych moskiewskiej agencji Snworina, usunawszy stamtąd polską firmę Ungra.

Warszawa. Do zarządu Tow. właścicieli realności wpłynęło podanie kilku włościan z prośbą o wykr. śnienie ich z powodu uchwaly ograniczającej stosunek żydów w Tow. kredytowym ziemskim.

Łódź. Odbyło się tu posiedzenie komitetu dla niesienia pomocy pozabawionym pracy robotnikom. Sprawę, czy żydzi pracodawcy mają brać udział w komitecie oraz czy wsparcia będą udzielane robotnikom żydom, pozostawiono do rozstrzygnięcia komitetowi ściślej szemu.

Tokio. Gabinet postanowił, aby koronacja mikada odbyła się dopiero w r. 1914.

Z sali odczytowej.

Symbolika słowa w świetle Bergsonizmu. „Modna” obecnie Bergsona filozofia intuicyj, jak ją najogólniej nazwać można, wywołała w naszym poglądzie w wielu dziedzinach myślenia i twórczości, polegającą na rozpatrywaniu ich w świetle Bergsonizmu. Wczorajszego prelegenta, poetę Edwarda Leszczyńskiego, pociągnął stosunek „Bergsonizmu” do sztuki słowa, do filozofii i symboliki mowy. Z prelekcji, obfitującej w poetyczne porównania i retoryczne ozdoby, dał się wyeliminować następujące wytwory.

Z roli, jaką Bergson wyznacza intuicji w procesie poznania — przenikanie drogą sympatii lub współczucia niejako do wnętrza rzeczy i w ten sposób ujawnianie ich prawdziwej istoty — wynika stosunek Bergsonizmu do mowy. Słowa, określającą rzeczy od zewnątrz obrazami, ujmują przejawy bytu w stanie statycznym, u nieuchomniają je; poznanie intuicyjne stara się ująć byt w jego dynamice, wejść w tętno życia. Stąd też mowa potoczna nie jest prawdziwym wizerunkiem bytu, lecz obrazowaniem swoim jedynie sugeruje nam te stany przeżycia, w jakich powstała i jakich była wyrazem zewnętrznym. Dopiero poezja odbiera słowo charakter zapyry dla poznania intuicyjnego i czyni z niego organ intuicji. Czynikiem w poezji, który to w pierwszym rzędzie sprawia, jest rytmyka. Ona to stanowi wewnętrzny ruch (podług Bergsona — życie) mowy i drogą tajemnych skojarzeń, najwewnętrzniejszego oddziaływania budzi w nas wrażenie zanurzania się w samo tętno bytu.

Konferencji wysłuchano z zainteresowaniem. Zdaniem naszym jednak, zrozumiałości odczytu, dobrze w zasadniczych liniach skonstruowanego, jedynie zaszkodził pewien liryczny patos wypowiedzenia, niebyt liczący z naukową terminologią i zawilumi okraszami. (m+p.)

Trzecia z rzędu konferencja „Museionu” odbędzie się dziś o godz. 5 po południu w sali starego teatru. Hr. Ludwik Hieronim Morstin, redaktor „Museionu” i autor mającej być wystawioną w najbliższym czasie w teatrze miejskim sztuki p. t. „Szalikiem legionów” mówić będzie „o zagadnieniu bytu narodowego we współczesnej literaturze polskiej”.

Reforma krakowskiego statutu miejskiego.

Kraków, 9 stycznia. Wczoraj odbyła komisja dla reformy statutu miejskiego posiedzenie pod przewodnictwem pos. Bandrowskiego. Pod koniec przybył prezydent dr Leo i objął przewodnictwo. Uczestniczyli radcy miejscy: Bandrowski, Biskupski, ks. C. pta, Daszyński, Dohoszyński, Federowicz Jan, Gertler, Klemensiewicz, Kosobucki, Krzetuski, Landau Ignacy i Rafał, Leo, Nowak Julian, Pająk, Porebski, Rosenblatt, Starzewski Marian, Starzewski Tadeusz, Szarski.

Referent, starszy radca magistratu, dr Sikorski, zdał sprawę z czynności z czasu od ostatniego posiedzenia pełnej komisji w maju 1912 r., przedstawiając, że subkomitet dla reformy ordynacji wyborczej odbył dwa posiedzenia, na których radcy Landau Ignacy i Landau Rafał przedstawiali własne projekty. Obrady nad nimi nie mogły się jednak odbyć, gdyż zażądano od magistratu dostarczenia dalszych danych statystycznych. Magistrat zajął się zestawieniem tych danych, okazało się jednak, że do połączonej jest z kosztami od 600—800 K, na co kredytu nie było i dopiero do budżetu na rok 1913 wstawiono na ten cel 1000 K. — Referent przypomniał, że magistrat wypracował kwestyonaryusz do reformy części administracyjnej statutu i rozosił go wszystkim radcom miejskim z wezwaniem do przewodniczących sekcji, aby sekcje tę rzecz wzięły pod obrady i nadałyby swoją opinię. Tylko jedna sekcja skarbową odbyła w tej sprawie dwa posiedzenia, uchwaliła jednak nie powzięła. Sekcja ekonomiczna wybrała dla tej sprawy subkomitet. Inne sekcje całkiem się tą sprawą nie zajęły. Ażeby sprawę naprzód posunąć, proponuje prezydium wybór zasad reformy gminnej ordynacji wyborczej i administracyjnej części statutu, celem przedłożenia ich do zatwierdzenia Radzie miasta.

R. m. dr Ignacy Landau nie widzi celu zwolnienia posiedzenia dzisiejszego, bo rzecz przeszła do dwóch subkomitetów, dla ordynacji wyborczej i dla reformy części administracyjnej statutu. Pierwszy subkomitet zabrał się już do pracy, ale utknął na braku danych statystycznych, których magistrat nie dostarcza, zastępując się brakiem kredytu na koszt tej pracy. Mowca wskazywał na to, że jest już siedm projektów reformy ordynacji wyborczej i wyraża przekonanie, że praca w subkomitecie tak długo rezultatu nie wyda, dopóki co do zasad reformy nie przyjdzie do porozumienia między stronnictwami. Wskazywał na analogie postępowania z sejmową reformą wyborczą i radzi zacząć od tego, ażeby osiągnąć zgodę stronnictw.

R. m. dr Starzewski Marian wytyka, że komisja z początku wzięła wielki rozpęd, a teraz stanęła, bo od pięciu miesięcy posiedzenia nie było. Proponuje uchwalić, wzywając subkomitety do pracy, a prezydium miasta do częstego i stałego zwolniania posiedzeń i najrychlejszego dostarczenia danych statystycznych.

R. m. dr Gertler wyjaśnia, że reforma części administracyjnej statutu nie będzie stanowiła przeszkody do ukończenia dzieła, bo ta część jest więcej prawnicza, niż polityczna, więc łatwiejsza. Dziwi się, że na koszt danych statystycznych nie znalaziono potrzebnych 800 koron. Radzi, żeby komisja pełna wybrała generalnego referenta i korreferenta, którzyby opracowali materiał i pilnowali tego, iżby komisja była wyżywiana.

R. m. dr Krzetuski przypomina, że na posiedzeniu z 18 maja 1912 r. tak on, jak dr Rafał Landau, przemawiali za tem, żeby sprawę odesłać do klubów. Subkomitet może doprowadzić do 15 projektów, ale reformy nie będzie, jeżeli nie będzie zgody stronnictw.

R. m. poseł Federowicz twierdzi, że sprawa dalego nie postępuje naprzód, bo komisja stawia sobie dogmaty i nie chce od nich odstąpić. Tem sobie nie poradzi, że odpowiedzialność zwałabędziemy to na prezydium, to na subkomitety. Potrzeba sobie jasno zdać sprawę z tego, że większość Rady miejskiej nie chce gruntownej reformy. Dlatego radzi, żeby wejść na taką samą drogę praktyczną, jak dawniej i zamiast żądać sanacji gruntownej, żądać etapami do polepszenia sprawy. Reforma stała się przez to aktualną, że Sejm ma być w lutym, jest więc zdania, żeby zaniechać daleko sięgających planów i przystąpić do częściowej reformy statutu przez wprowadzenie uzupełniającej kuryi powszechnej głosowania i zmian niektórych postanowień części administracyjnej. Sprawa musi przejść najpierw przez alambik klubów i dopiero pod formą konkretnego porozumienia dostać się do komisji.

R. m. dr Starzewski Tadeusz nie radzi opuszczać drogi, na którą się raz weszło i żąda jak najrychlejszego dostarczenia materiałów statystycznych, bez względu na koszt, i pozostawienia sprawy w subkomitetach, skoro raz komisja przyszła do przekonania, że sama jest z wielkim ciężarem. Nie podziela zdania mowcy poprzedniego, że dzisiejsza Rada miejska nie jest zdolna do przeprowadzenia reformy gruntownej.

R. m. dr Landau Rafał nie radzi zaprzętać sobie głowy sesją sejmową w lutym, lecz dążyć do wygotowania projektu na sesję następną.

R. m. prof. dr Rosenblatt widzi trudność

w tem, że każde stronnictwo, uchwalając reformę ordynacji wyborczej, zrzeka się swoich dotychczasowych wpływów i swej dotychczasowej władzy na rzecz szerszych sfer, dlatego każdy chce wiedzieć, jak przyszły zarząd miasta będzie wyglądał, w czyje ręce przysiężna władza przejdzie. Bez dat statystycznych wiedzieć tego nie można.

R. m. dr Starzewski Marian występuje przeciw połowicznemu załatwieniu sprawy, proponowanemu przez posła Federowicza i woli przedciągnąć rzecz całą do przyszłej kadencji sejmowej, byleby tylko reforma była gruntowna. Dla opinii publicznej nie wystarczy pewna ilość mandatów z kurii powszechnej. Występuje przeciw zwracaniu się do klubów, bo reformę robi się dla mieszkańców miasta, a nie dla klubów.

R. m. dr Gertler odpowiada, że skoro dwa kluby mają większość w Radzie, to każdy rozumie, że wbrew ich woli uchwała do skutku nie przyjdzie.

R. m. Porębski powiada, że nie trzeba się łudzić, lecz powiedzieć sobie, że reformy statutu nie chcemy. Niby się szuka nowych sposobów, nowych platform, ale naprawdę nie chce się zmiany statutu. Odsyłanie sprawy do klubów nie zda się na nic, bo przecie wszystkie kluby są w komisji reprezentowane.

R. m. pos. Federowicz bierze komisję w obronę przeciw zarzutom złej woli. To jest prawda, że większość nie chce radykalnych zmian. To, czego mówca obecnie żąda, nie jest tak małostkową rzeczą, jak tu zarzucają, żąda przecież dopuszczenia do głosu tych wszystkich, którzy dzisiaj głosu są p.zbawieni. Swojego projektu gruntownej reformy dlatego teraz nie podtrzymuje, bo widzi, żeby nie przeszedł. Terazniejsze kurje uważa za monstrualne. Te kurje muszą być dostosowane do potrzeb dzisiejszych.

R. m. ks. Caputa powiada, że pragnął szezere zmiany ordynacji wyborczej, ale miał i ma uczucia, że komisja jej nie chce. Kto czego chce, ten to przeprowadzi, ale subkomitet widocznie nie chciał. Częściowe poprawienie statutu będzie dowodem niedołęstwa. Jeżeli się komisja do pracy zabierze, to do jesieni reformę załatwi.

Prezydent dr Leo zauważa, że subkomitetowi może dlatego nie wydawała się sprawa nagła, bo nie wierzono w zebranie się Sejmu i zresztą myślnano o wojnie. Sejm zbierze się prawdopodobnie w pierwszej połowie lutego i będzie zapewne trwał do końca marca. Na szeroki podkładzie nie moglibyśmy przed latem ukończyć reformy. Jeżeliby jednak się ograniczyć do najpilniejszych zmian to można by było do połowy lutego dokonać. Z Podgórzem postąpili rokowania tak, że nie jest wykluczone, iż sprawa będzie mogła pójść na Sejm już w sesji najbliższej. Ten fakt zmusi nas do niektórych zmian statutu, albowiem uchwały musimy mandaty dla reprezentantów Podgórza, kreować stanowisko III wiceprezidenta, oraz wprowadzić do statutu cały szereg kwestyj finansowej i administracyjnej natury. Za najpilniejsze rzeczy uważa mowca utworzenie kurii powszechnej głosowania, modernizację kurii wielkiej własności i wielkiego przemysłu, oraz dodanie mandatów kurii rękodzielniczej.

R. m. poseł Daszyński jest zdania, że bez prezydium sprawa załatwiona nie będzie. Żydy boją się reformy, boją się przedmieść i przesunięcia kurii. Są mniejszością, więc czuwają nad swoimi prawami. Uspokoić ich mogą daty statystyczne. Tych dat może prezydium do 8 dni dostarczyć. Mając te daty, trzeba się zabrać do pracy, a posiedzenia mogą się dzieć w dzień odbywać. Jeżeli nie dojdzie do uchwały, to będziemy przynajmniej widzieli rozmiar przeszkód.

Uchwalono wniosek, żądający, aby możliwie

przyspieszyć dostarczenie dat statystycznych kosztem 800 koron i żeby rozesać okólnik, wzywający sekcje, izby kwestyonaryusz w ciągu tygodnia pod obrady wzięły. Na wniosek ks. Caputy wyrażono życzenie, aby subkomitety najpóźniej do 4 tygodni po doreczeniu im dat przedłożyły projekt reformy.

O przyłączenie Podgórza do Krakowa.

Kraków, 9 stycznia.

Jak wczoraj donieśliśmy, odbyła się w magistracie krakowskim konferencja subkomitetu komisji krakowskiej Rady miejskiej, wybranej dla sprawy przyłączenia Podgórza do Krakowa, z reprezentantami wielickiej Rady powiatowej, przy udziale delegatów m. Podgórza. Konferencja przewodniczył mł. członek Wydziału krajowego, p. Onyszkiewicz, który jednak z powodu choroby nie mógł przybyć; zastępował go radca Wydziału krajowego p. Schworm. — Przewodniczył prezydent dr Leo, który zagał obrady przedszem przemówieniem, poczem zabrał głos prezydent wielickiej Rady powiatowej — p. Winter i wyłuszczył podstawy, na których Rada powiatowa godzi się na wyłączenie Podgórza z powiatu wielickiego.

Obszerny referat o tej sprawie oparty na danych, przedstawił sekretarz tamtejszej Rady powiatowej dr Kazimierz Szczepański. Wielicka Rada powiatowa, opierając się na tem, że powiat miał z Podgórzem czyste dochody około 110.000 K rocznie, wystąpiła z żądaniem, bardzo znacznego odszkodowania na wypadek przyłączenia tego miasta do Krakowa.

Prezydent dr Leo wyjaśnił stanowisko Krakowa w tej kwestji, streszczając się w tem, że Kraków poczuwa się do obowiązku przejścia z długów powiatu części, odpowiadającej udziałowi Podgórza w dodatkach do podatków, trzymając się w tym względzie obliczenia Rady powiatowej, — nie przyznaje jednak powiatowi wielickiemu rozszczenia sobie prawa odszkodowania za to, że nie będzie miał nadal z Podgórzem dotychczasowych korzyści finansowych. Kwestja odłączenia gminy z jednego związku i przyłączenie do innego, nie jest interesem natury prywatno-prawnej, więc też nie może być mowy o odszkodowaniu. Ze względu jednak na wstrząśnienie, jakie po wyłączeniu Podgórza zajdzie w gospodarce powiatu wielickiego, poczytuje Kraków za słusne przysię powiatowi w ten sposób z pomocą, że — przez przejściowy 20 letni okres czasu gwarantuje mu ten stan dochodów, jaki powiat ma dzisiaj na podstawie swojego budżetu z roku 1913 przy dzisiejszej wydajności jednego halera dodatków do podatków.

Wogóle stoi Kraków na tej zasadzie, jaką Sejm wyraził w ustawie o przyłączeniu gmin przedmiejskich do Krakowa.

Szczegółową odpowiedź na projekt wielickiej Rady powiatowej dał referent starszy radca magistratu dr Sikorski.

Na wniosek posła Skołyszewskiego przetrwano po godzinie dwunastej posiedzenie, ażeby dać delegatom wielickim czas do zastanowienia się nad propozycjami krakowskimi.

Ponowne zebranie rozpoczęło się o godz. 5 i przedciągnięto się poza godzinę 7-ma wieczór. Reprezentanci wielicy zażądali udzielenia sobie na piśmie propozycji krakowskich, obiecując dać w krótkim czasie odpowiedź. Ponieważ jednak uznali zasadnicze stanowisko m. Krakowa za słusne, a zaoponowali tylko przeciw obliczeniom krakowskim, przeto delegat Wydziału krajowego p. Schworm zażądał rozpatrzenia natychmiastowego różnic zachodzących, dla zoryentowania się w nich i cyfrowego ich ustalenia.

Okazało się, że zbliżenie jest bardzo znaczne, tak, że jest nadzieja zupełnego porozumienia, bez którego musiałby Sejm powiedzieć swoje rozstrzygające słowo.

Kronika.

Kraków, czwartek 9 stycznia.

Kalendarzyk kościelny: Marcyanny, Witalisa.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 7 min. 39; zachód o godz. 3 m. 56; długość dnia godzin 8 min. 17.

Prognoza stacji meteorologicznej w Wiedniu: Na zmiany pochmurno, trochę ciepłej, mierne wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Dobrze skrojony frak“.

Kinoteatr T. S. L. (Podwale 6). Przedstawienia codziennie od godziny 4 po południu, w niedzielę i święta od godz. 3.

Odczyty: „Zagadnienia bytu narodowego we współczesnej literaturze polskiej“ hr. Ludwik Hieronim Morstin na konferencji literackiej „Museion“ o 5 wieczór w starym teatrze.

„Od klasyków do romantyków“ dr Marian Szykowski w auli I szkoły realnej o godz. 6 wieczorem.

„O chorobach zakaźnych“ dr R. Nitsch przy ul. Zwierzynieckiej 1. 14 o 7 wieczór.

Wystawa obrazów i rzeźb w Towarzystwie Przyjaciół sztuk pięknych (plac Szczepański). Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego 1. 28).

Muzeum etnograficzne otwarte od godz. 11 do 1 w południe przy ul. Studenckiej pod l. 7.

Teatr miejski we Lwowie: „Zaza“.

Nowa linia tramwajowa w Krakowie. W przyszłym tygodniu odbędzie się komisja rzeczoznawców w sprawie wytrzymałości torów nowej linii tramwajowej, łączącej Zwierzyniec z trzecim mostem na Wiśle.

Na tej nowej linii kursować będzie co 5 minut 10 nowych wozów, wykonanych w fabryce w Sankoku, mających długości 10'65 metrów, szerokości 2'20 m. Wóz taki pomieści może w każdej klasie po 25 osób (o 20 więcej niż w starych wozach). Szybkość ruchu wynosić będzie 25 km. na godzinę, zwiększa się więc znacznie. Na starych liniach wozy kursują z szybkością 15 kilometrów na godzinę. Drzwi wozów będą zamknięte i uniemożliwili wyskakowanie lub wskakiwanie w ciągu jazdy. Personal zwiększone o 50 funkcjonaryusz.

Rozszerzenie sieci tramwajowej spowodowało podrośnięcie biletów na wszystkich liniach. Przy przesiedaniu z dawnej kolei do nowej nie będzie żadnej dopłaty. Od 1 stycznia b. r. wprowadzono już nową taryfę. Bilet I klasy kosztuje obecnie 16 h. (dawniej 14 h.), II klasy 12 hal. (dawniej 11 h.). Nadwyżka ta na pokryć koszty budowy, które wynoszą 1,600 000 koron. Biuro tramwajowe obliczyło, iż rocznie przejedzie nową linią około półtora miliona pasażerów.

Nowa linia wzmocni ruch w tej części miasta i stanie się jedną z najważniejszych arterij ruchu. Budowę nowej linii przeprowadziło biuro budownictwa miejskiego. W tym tygodniu jeszcze będą kursować na próbie wozy z mechanicznymi. Praca trwała od sierpnia do stycznia b. r. Obecnie robotnicy odcyszczają szynę na tej linii.

Dalsza budowa torów rozpoczęła się na wiosnę bieżącego roku.

„Żywy dziennik“ na więźniów politycznych. Na dochód krakowskiego „Związku pomocy dla więźniów politycznych“ odbędzie się w Krakowie 12 b. m. w sali Tow. lekarskiego przy ul. Radziwił-

łowskiej „Żywy Dziennik“ z łaskawym współudziałem najwybitniejszych sił świata literackiego. — Bilety do nabycia przy wejściu. Celow Twa jest „Zbieranie środków pieniężnych i innych funduszy i obracanie ich na ulczenie doli więźniów, skazanym za przekonania polityczne na katorge, bez różnicy przynależności ich do jakiegokolwiek partji politycznej“.

Krakowska śpiewaczka na obczyźnie. Panna Eugenia Pisarska, która, jak wiadomo, po ukończeniu szkoły operowej prof. Marso, przez ubiegły sezon zaangażowana była w operze lwowskiej, została powołaną do opery chorwackiej w Zagrzebiu i Osieku, gdzie przed paru dniami wystąpiła w tytułowej partji w operze „Madame Butterfly“. Tak chorwackie jak i niemieckie dzienniki zachwycają się pięknym głosem o niezwykle miękkiem i szlachetnym brzmieniu głosu śpiewaczki, której umiające warunki zewnętrzne dopomagają nie mało do pełnego powodzenia. Publiczność przyjmowała p. Pisarską owoacyjnymi oklaskami i kwiatami.

Nowy cykl paranków muzycznych, które urządził uniwersytet ludowy, rozpoczął się 5 b. m. w sali Drebrna przy placu Szczepańskim. Dr Józef Reiss w zajmującym wykładzie scharakteryzował twórczość Chopina, jego walce, mazurki, nocturny i polonazy. Prof. Stanisław Lipiński, znakomity interpretator Chopina, wykonał ilustrację muzyczną. Liczne zgromadzona publiczność dziękowała zapaśkami oklaskami za tę prawdziwą uroczą artystyczną.

Drugi poranek, poświęcony Chopinowi, odbędzie się 12 b. m. Ilustrację muzyczną objęła, przez prof. Stanisława Lipińskiego, p. Wanda Hendrichówna, która ośpiewa następujące pieśni Chopina: Melodya do słów anonima, Piosenka litewska, Niema czego trzeba, Moja pieszczotka.

Z krakowskiego Kolea Tow. nauczycieli szkół wyższych. Posiedzenie Kolea odbędzie się w sobotę dnia 11 b. m. w sali 43 I p. Coll. Now. o godz. 6 wieczorem. Na porządku dziennym referat dr Daszyńskiego-Golińskiego: „O społeczno-politycznym kształceniu młodzieży“.

Bał na kolonję dla uczniów szkół średnich Krakowa i Podgórze odbędzie się w sobotę dnia 25 stycznia. Protektorat nad bałem przyjęła podobnie jak w roku ubiegłym p. Zdzisława hr. Tarnowska.

Niezwykła przygoda. Pisma lwowskie zamieszczają opis n'emiłego zajścia, które rzuca charakterystyczne światło na sposób funkcjonowania naszych organów bezpieczeństwa. W przejeździe z Urkminy bawili tymi dniami we Lwowie p. Kazimierz Warchałowski, właściciel księgarni w Kurtybie, oraz redaktor „Polaka w Brzylji“. We Lwowie zatrzymał się na usilne żądanie swego 14-letniego syna, Jerzego, który pragnął poznać stolicę Galicyi. Pragnienie to da się wytłomaczyć okolicznością, że chłopczyk, urodzony i wychowany w Warszawie, ojczyznę znał jeno z opowiadań, zasłyszanych w domu rodzinnym. Jakby na ironię, spotkał go na wstępie przygoda, która na każdym wywarła najprzykrejsze wrażenie.

P. Warchałowski, korzystając z pobytu we Lwowie, udał się do zarządu wydawnictwa książek szkolnych przy ulicy Zimorowicza, aby zamówić elementarza dla parafialskiego T. S. L.; syna zastał w pasażu Mikołascha i polecił mu tam czekać, do óki nie przyjadzie. Kiedy po upływie pewnego czasu wrócił, ze zdumieniem zauważył, że syna w oznaczonym punkcie niema. Dopiero po chwili nadszedł w towarzystwie dalekich krewnych, pp. N. O. i nie dowiedział się o niezwykłej przygodzie, jaka spotkała syna. Kiedy młodzieniec przedchodził się w pasażu, podszedł doń polioyant i zażądał wyjaśnienia, dlaczego tam spaceruje. Jasna odpowiedź chłopczyka nie wystarczyła. Polioyant wezwał go, aby z nim podążył na inspekcję i tam się wytłomaczył. Protest nie zdał się na nic. Pod eskortą policyjną odprowadzono chłopczyka do komisaryatu, gdzie rozsolnne zaprotetował przeciw bezprawności z nim postępowaniu i powołał się na swych

krewnych, pp. N. Zawezwani telefonicznie, przybyli natychmiast i chłopczyka uwolnili. Dodać należy, że wiada on doskonale językiem polskim i ani z zewnętrznego wyglądu, ani zachowaniem nie zasługiwał na brutalny krok organu policyjnego.

Zawalenie się domu. Z Rzymu donoszą: Na Via del Tritone zawalił się dom. Wydobyto z pod gruzów 12 trupów.

Mianowania i przeniesienia. Prezydent poczt zamianował ekspedycję Karola Hucińskiego pocztmistrzem w Uściu Solnem i przeniesł pocztmistrza Michała Rozogała z Uściu Solnego do Przeglin Duchownej; nadał posady ekspedycyów pocztowych oficyantom: Juliusowi Czandernie w Koszowej, Jakbówi Reichertowi w Kamiennej, Annie Podgórnę w Grabinach, Stanisławowi Kucharskiemu w Zabierzowie koło Niepolomni, Józefowi P. pieżowi w Szalarach, Józefowi Preisowi w Świętym Józefie, Zygmuntowi Zarzyckiemu w Trzcinie koło Rzeszowa, Gustawowi Kwaśniewskiemu w Czerwonogrodzie; — kierownikom stacji kolejowych Kazimierzowi Scheferowi w Wygnanie, Mieczysławowi Hawlikowi w Tarnawicy Leśnej, Janowi Zajcowski w Męcinie; — Agnieszce Piątkowskiej w Łosznowie, Józefowi Hanakowi w Kólowie, Ludmile Klapanowej w Grochowcach, Helenie Ciebich w Górce nad Wisłą, Stefanowi Pakata w Słazimie, Stanisławowi Cetnarskiej w Ratozyc Długiej i ekspedycyom Adolofowi Szajskiemu w Lacklem S.lacheckiem.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: **Michał Konopiński.**

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 8 stycznia. Kursa giełdy wiedeńskiej: Losy: a) procentowe: Austrjak, zakładu kredytowego obl. proc. z r. 1880 3-proc. 271 50. Austrjakowski zakład kredyt. z obl. proc. z r. 1889 3-proc. 251 50. Uregul. Dunaj z 1870 r. 100 zlr. 5-proc. 280—. Węg. Banku hip. po 100 zlr. 4-proc. 239—. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 6 proc. 132—. b) bezprocentowe: Budapeszteński (Basilla) 4 zlr. 27 75. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zlr. 474—. Clary zlr. 40 m. K. 300—. Pożyczka m. Lublany 20 zlr. 66 75. Czerwonogrodzka pożyczka. tow. 10 zlr. 53 75. Czerwonogrodzka węg. tow. 5 zlr. 32 50. Losy fund. austriackie Rudała 10 zlr. 80—. Turckie oblig. prem. kolei po 400 r. 215 40. Turckie oblig. prem. kolei po 217 45. Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 476—. Berlin, 8 stycznia. Austrjakie banknoty 84 85. Spirytyus —

Wiedeń, 8 stycznia. Zamknięcie wczorajszej giełdy popodulnowej notowania: Akcje: Austr. Zakł. kred. 617 50. Węg. Zakł. kred. 798 50. Anglobank 322 50. Unionbank 585 50. Linderbank 506—. Bankierowa 510 25. Bodencredit 1192—. Galicyjsk. Banku hipotecznego 638—. Akcje praskiego Banku kredy. —. Kolei państwowych 706 50. Kolei państwowej 102 25. Kolei państwowej 484 50. Kolei czerniowieckiej ——. Alpin 1045 50. Rima Muranyi 717 75. Praskiego Tow. żelaznego 8310—. Fabryki nrn 934—. Akcje turckie tyt. 298 50. Gal. Karp. Tow. naft. 830—. Obl. węg. ind. 250. Renta majowa 86 10. Austr. renta koron. 86 10. Węgier. renta koron. 85—. 56-letnie Listy Tow. kred. ziemk. 84 75. 4 1/2 Listy Banku hip. 83 60. 4 1/2 Listy Banku hip. 90—. 5 1/2 Listy Banku hip. 97 50. 4 1/2 Listy Banku kraj. 84 25. 4 1/2 Listy Banku kraj. 98 40. 4 1/2 Gal. Obl. propin. ——. 4 1/2 Gal. pożyczka kraj. z r. 1893 84 50. 4 1/2 pożyczka m. Lwowa 90—. 4 1/2 pożyczka m. Krakowa 83—. Losy turckie 218—. Marki 117 82. Ruble 254—. Rosyj. pożyczka 767 50. Skoda 582—. Powsz. B. depoz. ——. Usposobienie: Mimo podniety z zagranicy ciche.

Wiedeń, 8 stycznia. Oukier 21 65—21 75; 21 75 do 21 85 spokojny.

Berlin, 8 stycznia. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork 420 50. Warszawa krótkie ——. Wiedeń krótki 847 55. Austrjakie noty 84 85. Rosyjskie noty 215 75. Amerykańskie noty 419 25. 3 1/2 pruskie konsol. 46 80. Włoskie ——. 4 1/2 pr. polskie listy zastawne ——. Niemiecki bank państwowy 133—. Austrjakie akcje kraj. dytowe 189 25. Berliskie Towarzystwo handlowe 168 87. Diskonto Komandit 188 75. Austrjakie koleje państw. 153 25. Lombardy 21 50. Kanada Pacific 266 25. Losy turckie 158—. Hohenlobe 177—. Phönix 266 37. Gleibkirchner 199—. Hamburg-Ameryka Packetfahrt 163 37. Hausa 301 25. Północny Lloyd 125 75.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw omentaru w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników, sarkofagów, granitu i marmuru. Podejmują się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 769 24 6 0

Przygotowuje się
do egzaminu historyczno-prawniczego pod bardzo korzystnymi warunkami na kwiecień, lipiec i październik. Za dobry wynik egzaminu rezy się. Zgłoszenia pod „A. A.“, Kraków, Uniwersytet. 694 1 3

Panienska
pisząca biegle na kilka systemach maszyn poszukuje posady. Wiadomość pod R. K. 17 poste rest. Kraków, za okaz. kwitu inser. 890

Nowe kursa
przygotowawcze do egzaminu z buchalterji kupieckiej składanego w Akademii handlowej w Krakowie i do egzaminu z rachunkowości państwowej składanego w c. k. Namiestnictwie we Lwowie rozpoczynają się dnia 10 stycznia 1913 w szkole buchalterji Stanisława Burnatowicza w Krakowie, ul. Floryańska 55, telefon Nr 2113. Wpisy przyjmuje Biuro Buchalterji, ulica Floryańska 55, codziennie. Kto chce zdawać w terminie letnim winien się wpisać teraz. — Za sumienie przygotowanie rezy się. 651 4 0

Rydze kiszzone
same czapki
1 baryłka K 5 50 franco opakowanie i franco każda składnica pocztowa — wysyła
Wojciech Olszowski
Kraków 53 5 0
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

- BIBULKI -
cigaretowe „Pobudka“ i „Derwid“ Beldowskiego
sa bardzo chwalone przez palaczy, bo posiadają dym chłodny i łagodny i nie wywołują przekrwienia krtni. — Niestety — jest jeszcze wielu, którzy kapują i przepalają licha bibulki niemieckie i t. z. paryskie, zapominając, że to jest ze szkoda i ujmą dla naszego przemysłu. — Nie wystajmy lekomyślnie naszym pieniądzy w obce kraje, bo ich nie mamy za dużo, a nadto utrudniamy i opóźniamy rozwój naszego przemysłu. — Wierzęcym słowem, iście do trafiki kupić książeczkę „Pobudki Beldowskiego“ za 4 hal., celem przekonania się o dobroci tejże. — Zamiast t. z. paryskich, żądajcie bibulek cygar „Derwid Beldowskiego“, bo są wyborne.
Fabryka tutek i bibulek cygaretowych **Mra W. Beldowskiego w Krakowie.** Przy zakupie bibulek proszę dobrze uważać, czy jest nazwa „Pobudka“ i moje nazwisko „Beldowski“.
261 5 17

O. CZACZKA
FRYZYERKA
poleca się P. T. Paniom
Rynek główny I. 6 (Szara kamienica)
Nauka czesania. — Manicure.
63 1 6
Do wynajęcia od sierpnia 1913
cały dom
przy ul. Mikołajskiej 1. 32 (przy plantacyach, róg Mikołajskiej i św. Tomasa), gdzie się mieszczą obecnie biura Dyrekcji Policyj.
Blizsza wiadomość w kancelaryi adwokata Dra Doboszyńskiego, przy ul. św. Anny 1. 3. 185 2 0

Instytucja prywatna
poszukuje w Krakowie w pobliżu śródmieścia — do wynajmu na dłuższy szereg lat — kamienicy obszernej z kilkunastoma wielkimi pokojami i kilkunastoma mniejszymi pokojami, oraz wielką salą.
Wymagany jest system kurtyarzowy. Możliwa w razie potrzeby odpowiednia adaptacja.
Zgłoszenia tylko listowne z dołączeniem choćby pobieżnego szkicu przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ pod 10460. 10460 2 3

„Teatr Apollo“
Program czysto familijny - - - - Kraków, Zielona 17.
Od 1—16 stycznia b. r. codziennie o godz. 8 wieczór.
THE ORIG. CLAUSON
Dotychczas niewidziane. komizny akt ekcentryczny. Dotychczas niewidziane. Prolongowany.
HANS WERNER Prolongowany.
ulubiony humorysta.
Nowość! **KU-KA-DI** premiowana piękność. Nowość!
Ely de Blanca niezwykle piękna deklamatorka franc.
The 3 Charming-Girls niezrównane trio tańeczne.
Ludwikowski.
Prawdziwe salwy śmiechu wywoła nasz niezrównany
Niezwykła dotychczas nigdzie niewidziana parodia opery
„SALOME“ Ryszarda Straussa.
Od godz. 11 przy współudziale pierwszorzędnych sił artystycznych - - - **KABARET.**
Ceny miejsc wraz z podatkiem gminnym: Krzesła w loży K 4 40. Krzesła na sali K 3 30, 2 20, 1 50. Krzesła na balkonik K 2—, 1—, —60 305 1 0

Najpiękniejsze, najtańsze, najpraktyczniejsze
OŚWIETLENIE
GAZEM POWIETZNYM
willa, pałaców, dworów, kościołów, szkół, hoteli.
Żądać ilustr. prospektów. — Wyłącznie zastępstwo
Inż. A. Jastrzębski, Lwów, Sapielży 2.
367 2 0

Rydze
kiszzone i marynowane
poleca 85 4 0
Kazimierz Bartoszewski
Kraków, Floryańska 49.
Wysyłki w 5 kg. bezcukłach odwrotnie

Fryzyerka
wykonuje fryzury według ostatniej mody. Czesze w domu i poza domem. — Mieszka: Floryańska 55, III p., fr. 1145 4 4
Zakład techniczno-dentystyczny
MARYANA JAUGUSTYNA
długolet. współpracownica Dra Wernikowskiego.
Od 9—12 i od 2—5. 45 20 20
Kraków, Podwale 1, 3, I piętro.

Pianino
krzyżowe, z metalową płytą, w bardzo dobrym stanie, do sprzedania. Ul. Starowiślna 8, I p., ofic., na lewo. 61 2 2
Rutynowany radmistrz
obeznany z wszelkimi gądziami administracji kopalnianej, z długoletnią praktyką w najwzrostszych przedsiębiorstwach krajowych i zagranicznych, ze znajomością języka polskiego, rosyjskiego i niemieckiego, pragnie zmienić posadę. — Zgłoszenia pod R. C. 569 przyjmują Administracja „N. Reformy“. 569 2 2

Kupuje
starą porcelanę polską, starą broń, miniatury, obrazy i rzeczy polskie. Zgłoszenia pod „Zbiory 40“ poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu ins. 40 1 0
Tanio do odstąpienia
handel spożywczy przy ulicy św. Jana 26. 10391 9 0

Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462.
wykonuje grobowce pomniki, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz polskie wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu 31 6 0

Cukiernia
w ruchliwym miejscu, przy głównej ulicy, dobrze w towar zaopatrzona, tanio do sprzedania. — Wiadomość: A. G. Nr 15 poste restante Kraków. 591 3 3

Sekcyj i konwersacyj
w języku niem. i franc., udziela się na przystępnych warunkach. Ulica Kremerska 4, I p. 43 1 0

Buchalter
z praktyką w Niemczech, korespondent niemiecko-polski, dobry stenograf niemiecki, poszukuje odpowiedniej posady zaraz. Adres: A. D. poste restante Kraków. 430 3 3

Krawieczyzna
damską i bieliznę nową, oraz reperacye starej, przyjmuje i wykonuje niedrogo
Wiktorja Podbielska, Kraków, Sławkowska 6, III p. 44 1 0

FRYZYERKA
Franciszka Budziaszek
z praktyką warszawsko-wiedeńską, czesze, w dziela lekcji, oraz wykonuje roboty perkuski. Wyprowadza się z ulicy Mikołajskiej 1 24 na ulicę Karmelicką 1 7, parter. 9158 9 0

Młodzieniec
biedny, słabowity, mówią, że nadzwyczaj inteligentny, najskromniejszych wymagań, będący na łasce o biednego opiekuna, biega litościwie osoby, którym mógłby służyć jako lektor, do wyreżowania w gospodarstwie, w różnych sprawkach, wogóle jak sobie kto życzy — o przyjęcie bez wynagrodzenia. „Uczciwy“ poste restante Kraków I, za okazaniem kwitu inserat. 62 2 0